

Alerta per la ruïna d'una casa de J.A. Coderch

El propietari de la Casa Rozes no té mitjans per mantenir l'habitatge i demana ajut institucional

ANTONI RIBAS TUR BARCELONA | ACTUALITZADA EL 19/04/2017 23:28



La casa de J.A. Coderch / David Borrat

La descoberta al gener de la destrucció d'una de les obres més emblemàtiques d'Alejandro de la Sota, la Casa Guzmán, a Madrid, va ser un cop molt dur per al món de l'arquitectura. Semblava que havia de ser un cas aïllat, però les alarmes han tornat a saltar molt poc temps després: el Col·legi d'Arquitectes de Madrid i la Comunitat de Madrid van denunciar fa poques setmanes l'amenaça d'enderroc que plana sobre un altre habitatge d'autor, la Casa Vallet de Goytisolo, obra de Josep Antoni Coderch i Manuel Valls. Per això van demanar a l'Ajuntament de Madrid que paralitzés qualsevol intervenció sobre l'edifici i que el protegís després que els propietaris iniciessin els tràmits per poder-lo enderrocar. Encara no han rebut cap resposta.

Malauradament no és l'única obra de Josep Antoni Coderch que genera inquietud, ja que l'empordanesa Casa Rozes, catalogada com a Bé Cultural d'Interès Nacional (BCIN), s'està degradant. Marc Ponsatí, el propietari, que està en un estat delicat, afirma que no es pot

fer càrrec del manteniment de l'habitatge. De fet, ha posat la casa i el terreny que l'envolta en venda per "set milions d'euros com a màxim". La Casa Rozes va ser construïda entre els anys 1961 i 1962 en un indret privilegiat, un penya-segat davant el mar a la punta de Canyelles Grosses, a Roses. Ponsatí la va comprar fa 38 anys i en els últims temps no ha aconseguit arribar a una entesa amb l'Ajuntament de Roses. "Totes les finestres cauen, i és perillós viure-hi. Vaig intentar arreglar-ho jo mateix, però em van enviar una carta intimidatòria", explica el propietari. Segons Susana Landrove, la directora de la Fundación Docomomo Ibérico, que es dedica a documentar l'arquitectura moderna, l'any 2013 van visitar la casa per col·locar una placa informativa a l'exterior i la volumetria estava "pràcticament inalterada" però s'havien fet modificacions a l'interior. "Com que era una casa d'estiuvaig adaptar-la per viure-hi tot l'any", reconeix l'amo.

"Considerem que la Casa Rozes és patrimoni i que s'hauria de conservar", afirma l'arquitecte Rafael Aranda, fundador del despatx RCR juntament amb Carme Pigem i Ramon Vilalta, guanyadors de l'últim premi Pritzker. "Casos com aquests ens saben greu perquè aquestes peces han ajudat molta gent a entendre què és l'arquitectura -afegeix-. Edificis com la Casa Rozes són delicats perquè els seus autors van voler fer un pas endavant però els mitjans que tenien eren reduïts". A més de la preocupació per l'estat de la Casa Rozes, Aranda i els seus socis han mantingut converses amb els hereus de Coderch per acollir l'arxiu de l'arquitecte a la seva fundació, la Fundació Bunka, per guardar-lo i donar-li més visibilitat.

La preocupació dels RCR a títol personal és la punta de l'iceberg del neguit que l'estat de la Casa Rozes també desperta a nivell institucional, començant per l'Ajuntament de Roses, que l'any passat li va dedicar el Locus Amoenus, un acte anual amb què un personatge de la vila reivindica un paisatge o un edifici local. Entre els assistents hi havia el delegat de l'Alt Empordà del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya, Antoni Vilanova: "Fa temps que fem seguiment d'aquest i altres BCIN i arran del Locus Amoenus vam veure l'estat en què està la Casa Rozes, molt deteriorada". Aquella presa de contacte donarà més fruits. "A més de la demarcació, els òrgans centrals i el deganat del Col·legi s'han posat en contacte amb l'Ajuntament amb l'objectiu d'iniciar unes reunions per parlar de com pot salvaguardar la casa, entenent que és una propietat privada", subratlla Vilanova.

Polèmica a l'edifici Luminor

A Barcelona, una altra obra de Coderch, que de fet era l'ampliació d'un edifici de Josep Soteras, està envoltada de polèmica. El grup municipal d'ERC demanarà explicacions al ple municipal per la rehabilitació de l'edifici Luminor, a la plaça Castella, tot i que no està catalogat i que el projecte, de l'arquitecte Eduard Samsó, va rebre l'autorització de l'Ajuntament i de la Generalitat. A hores d'ara ja s'ha eliminat la part de l'edifici que va dissenyar Coderch. Els factors que han marcat la intervenció de Samsó són la dificultat i l'alt cost de reproduir al mil·límetre la característica fusteria metàl·lica de l'edifici i la necessitat de complir les normatives actuals. La conservació d'edificis de les últimes dècades és una assignatura difícil. Per avançar en aquesta qüestió el COAC ha firmat un conveni amb l'Ajuntament de Barcelona per començar a fer inventari i trobar noves fórmules de protecció.



El grup d'ERC de l'Ajuntament de Barcelona demanarà explicacions sobre la reforma de l'edifici Luminor al ple municipal